

Skrito življenje

Tiho se večja svetloba na nebu vsak dan. Vsak dan prej vstaja iz jutranje megle, vsak dan ostaja dlje pri nas na večer. In vendar opazimo še kaj malo njenih učinkov. Še vedno gospodarita sneg in mraz; zimska stiska še ni končana. Zdi se, kakor da je moč luči še skrita. Kali in popje je še zakrito, cvetkam se komaj zbuja ko-
reninice, ptički še molče.

Pa vendar se luč že uveljavlja, četudi samo skrivaj. Pofihoma gloda na sneženi odeji in na ledu. Če dobro opazuješ, vidiš, da se marsikje že kak popek napenja, tudi prve znanilce pomladi že zagledaš na prisojnih gričih, pa tudi marsikateri ptiček se v opoldanskem solncu spozabi in zacvrči. Vsepovsod se prebuja skrito življenje.

Ali ni tudi nebeško Dete prav tako tiho dozorevalo? Iz njegovega dvanajstega leta slišimo še nekaj o njem, potem pa območje; kakor da je zginito s površja zemlje. Ali so pač betlehemski pastirji in modri z Jutrovega še kdaj mislili nanj? In rabini, ki so občudovali njegovo modrost v templju? Kaj neki so vsi ti mislili, kje je zdaj čudežni otrok? Kako so se bili veselili nove luči in razsvetljenja in zdaj? Zakaj več ne ogreva src in duš? Zakaj je še zima na svetu?

Poslušajte vendar, dvomljivci, v delavnici v Nazaretu je, v miru družine, skupaj s svojimi starši. Pa kaj je tam delal? Najbrž vse tisto, kar delajo mladi ljudje; delal je, se učil, se veselil, pomagal, trpel.

Svoje nebeško poslanstvo je imel trdno zaprto v sebi, le eno pričo in zaupnico je imel za to: svojo Mater.

In zakaj neki to? Zakaj je bežal iz sveta v tišino? Zakaj vsa ta leta ni že porabil za delo v javnosti? Koliko dobrega bi bil lahko storil!

Ali razprostriramo cvetni popek, preden se nam razcvete? Ali silimo ptička peti, preden pride njegov čas? Ali obiramo jabolka in grozdje, preden dozori? Kar se pred določenim časom pojavi, to zapade brezplodnemu uničenju, bodisi cvet, ali sad, ali tudi človek. Resnično veliko dozoreva v tišini in pričakuje svojega časa. Skrita tihota Gospodovih mladih let dokazuje velike namene in božje poslanstvo. Tiho učenje in obdelovanje življenja v notranjosti je okrepi-
lo moč; žarki so se zbirali, da bodo zasvetili, volja se je utrjevala za veliko poslanstvo. Polagoma se je bližala ura.

Ko pa je njegova ura prišla, je nastopil, z vso močjo borečega in zmagočnega otdan. In najprej — na ženitovanju. Veseliti se hoče, da je njegova ura prišla. Ne z boječimi dvomi, ne kakor previden, a še bolj plah trgovec hoče stopiti v življenje, ampak vesel in poln velikih upov. Večno je v njem oživele in mu zaplalo v srcu, nekaj, kar sili k samopozabi, k žrtvi: namreč ljubezen. Ali ni bilo čisto na mestu, da je bil ves radosten?

Može je našel, ki hočejo z njim delati. Tudi v njihovih srcih se je zbudilo nekaj novega; hočejo se mu pridružiti kot pomočniki in sodelavci v delu in boju, v trpljenju in smrti. Ali ni potem razumljivo, da je vesel, da hoče tega veselja deležne storiti tudi druge in jim zato pomaga iz zadrege ter jim izpremeni vodo v vino.

Tudi za družinske člane, ki doraščajo, pride čas, da bodo stopili iz naročja družine na pot svojega poslanstva. Velika odgovornost jim bo tedaj legla na dušo. Kakšno bo to poslanstvo za vsakega posameznika, ne vemo; a to vemo, da bodo tisti dan morali biti zreli in pripravljeni za ta božji klic. Za to pripravo pa jim je

Bog določil vso zorno mladost, ki se je razvijala v tihoti družine. Potem se bodo moči še razvijale v majskih dneh, tja do žetve, ki pa bo zahtevala močne, velike in žrtvujoče ljubezni.

Inž. Sadar Vinko, Rakičan:

Slani rudninski kamen za lizanje

Vsak živinorejec ve, kolike važnosti je rudninska hrana za živalsko telo. Brez apna, brez fosforja in celo brez joda živalsko telo ne more pravilno rasti in se razvijati. Zlasti mlada živina potrebuje rudninske snovi za pravilen razvoj svojega telesa in za dajatve, na katere jo pripravljamo (mleko, meso itd.).

Čim boljša je zemlja, kjer krma raste, čim večkrat in čim bolj jo pognojimo, čim pravilneje zemljo gnojimo, čim bolj je zemlja prezračena in čim pravilnejša je množina vode v zemlji, tem boljša je krma in to radi tega, ker vsebuje ta krma razmeroma dosti rudninskih snovi.

Pri nas, lahko trdim, so travniki na najslabših zemljah, večinoma na precej vlažnih ali celo mokrih mestih. Travniki se redkokdaj gnojijo, apna povsod manjka, travniki se pravilno ne oskrbujejo, ne osušujejo, še manj pa v vročini zalivajo. Kratkotermalno slabe razmere. Zato je slab tudi pridelek, po kakovosti in množini. Mrva z naših travnikov nima dovolj rudninskih snovi, ki jih žival potrebuje. Prav gotovo manjka vsem našim travnikom apna. Kislo seno nima dovolj rudninskih snovi, poleg apna mu zlasti primanjkuje fosforne kisline. Joda, ki tako ugodno vpliva na delovanje vseh telesnih žlez, od česar zavisi tudi brežost in jalovost krav, v našem senu skoraj gotovo nič ni. Rahitična teleta so reden pojav, krave ostajajo jalove in gredo k mesarju predčasno.

Napredni naši kmetovalci skušajo te nedostatke naše mrve odpraviti na ta način, da polagajo živini poleg živinske soli tudi klajno apno, 15–20 g

na glavo in na dan, le malo jih je, ki zabelijo obrok tudi z žličko ribjega olja, da dobi krma več vitaminov. Živinorejci v inozemstvu redno dodajejo krmi zgoraj navedene snovi, čeprav lahko trdim, da nimajo slabših travnikov kakor mi. Iz tega bi sledilo, da moramo mi te snovi stalno uporabljati, da bomo imeli lepo in hasnovito živino.

Res je, da je tehtanje in odmerjanje malih količin soli, klajnega apna, ribjega olja itd. za prakso malo nerodna stvar, zlasti radi tega, ker moramo mladi živini dajati manjše množine, stari zopet drugačne množine; kravam-dojnicam drugačne, juncem, konjem itd. zopet drugačne. Zato je bila želja vseh praktičnih živinorejcev, da bi se dajanje teh rudninskih snovi vršilo na bolj prikladen način. In izmislili so si, da so vse te rudninske snovi stisnili v kamen, ki ga živina nato po mili volji lahko liže.

Reči moram, da naši živinorejci vse, kar si inozemstvo dobrega izmislilo, prav hitro najdejo in izkoristijo. Tako je prav! Korakati moramo s časom in s strokovno znanostjo! Ni trajalo dolgo in so se tudi pri nas pojavili slani kamni za lizanje. Pred vojno smo lahko kupili sol v obliki kamna, ki jo je živina slastno lizala. Ti novi slani kamni, ali kakor jih imenuje tvrdka, ki jih je pričela delati (Petar Miović, Maribor, Kopitarjeva ulica 6) »solno mineralne pogače«, pa ne vsebujejo samo živinske soli, ki je imajo okoli 60 odstotkov v sebi, temveč tudi vse druge poprej navedene prepotrebne rudninske snovi (apno, fosfor), da celo joda imajo dovolj v sebi.

Pogače tehtajo po 2 kg in stanejo 12 Din, torej kg po 6 Din. Sestavljene so po receptu dr. Wenda, profesorja v Helsingforsu na Finskem. Kdor uporablja te pogače, ne potrebuje več niti klajnega apna, niti soli, niti ne rabi več tehtnice. Pogače se uporabljajo zelo enostavno. Namestijo se v aluminijast obroček, ki ga tvrdka tudi

dobavlja, in se porine pred žival, ki jo slastno liže. Ko ima žival dovolj, se pogačo porine sosednji živali itd. Ni se bati, da bi se živina teh soli preveč nalizala. Na leto ima ena žival deset takih pogač prav zadosti. Pogače, ki vsebujejo jod (po Wendtu), bomo dajali zlasti mladi živini in kravam. Za živino, ki več ne raste, pa so dobre tudi pogače brez joda, ki jih ista trrdka sestavlja po receptu dr. Neumeistra in ki so zato cenejše. Kilogram stane le 4 Din. Vsakemu, ki hoče štediti, bi priporočil cenejše pogače, ki jih trrdka naziva Miovičeve solno mineralne pogače. Vsakomur pa, ki hoče imeti res lepo in zdravo živino, bi pa priporočil pogače po dr. Wendtu. Pri naročilu je treba točno navesti, katere pogače živinorejec želi, da ne bo nesporazumljenja glede cene.

V korist živinoreje bi bilo, da bi si vsi živinorejci omislili omenjene pogače in stvar preizkusili.

Sad te breskve

Nobeno sadno pleme se ni pri nas tako zanemarjalo kakor breskve, kljub temu, da se je gospodarska važnost tega sadja večkrat poudarjala v raznih spisih in predavanjih. To omalovaževanje tako plemenitega in dragocenega pridelka se da nekoliko opravičiti s tem, ker v novih vinogradih res ni bilo pravega prostora za breskve. Posebnih, čistih nasadov pa tudi ni bilo lahko zahtevati, ker za take nasade, dokler so vinogradi uspevali, ni bilo pravega prostora.

Sedaj so pa nastale zopet posebno ugodne prilike za zasajanje breskev, ker se pojavlja leto za letom hujša kriza v vinogradništvu. Brez dvoma bo tekom prihodnjih let opuščeni mnogo vinogradov, ki predstavljajo najugodnejše prostore za zasajanje breskev. Radi verujemo, da je tak gospodarski preobrat nekaj novega, nekaj težkega. Vinograd je preveč prirastel ljudem k srcu, da bi ga kar izlahka opustili. V tolažbo pa moramo povedati dvoje: Predvsem moramo

vedeti, da ne bomo prvi, ki se bomo morali sčasoma vendarle sprijazniti s krčenjem vsaj manj vrednih vinogradov. Že pri nas imamo pokrajine, kjer so v prejšnjih dobah gojili vinsko trto, dandanes pa ni več niti sledu o nekdanjih vinogradih. Najlepši zgled za to je Reška dolina, ki je bila še pred 30—40 leti vinorodna, danes je pa najplodovitejša sadna pokrajina. Tudi po vseh drugih sosednih državah imamo lege, ki so bile morebiti stoletja zasajene s trto, a so jih končno le spremenili v sadovnjake.

Druga tolažba je pa to, da vinograda, ki je obsojen, da ga opustimo, ni treba kar posekati, ampak ga lahko še obdelujemo in obenem polagoma izpreminjamo v sadovnjak. Za tak prehod je breskev kaj pripravna, ker se najbolj prilaga vinorodnim legam in zemlji, ker zlasti prva leta ne dela prevelike sence in vinogradu ne prizadeva posebne škode. Ugodno je tudi to, da breskev izmed vseh sadnih plemen najprej zarodi in daje dosti reden pridelek že od tretjega leta po saditvi.

Breskovo drevje razmeroma tudi ni predrago; pa si ga končno tudi lahko vzgojimo sami, če smo količkaj vajeni vzgoje sadnega drevja.

Nujno torej priporočamo vsakomur, ki namerava opustiti kak vinograd ali ki ima tudi sicer ugodne lege za breskve, da že to pomlad prične z zasajanjem. Sedaj je po drevesnicah še dovolj breskovega drevja na ponudbo in čas za zasajanje je pred durmi.

Kdor hoče v vinogradu saditi breskve, naj jih sadi med vrstami po 4 do 5 metrov na vse strani narazen. Jame naj izkoplje tolikšno, kakor je med vrstami trsja mogoče, da trsja ne oškoduje. Ker so vsi vinogradi zrigo-lani in jih redno obdelujemo, bodo breskve prav dobro rastle, čeprav zemlja ni čez in čez na novo obdelana.

Za manj ugodne lege bi priporočali predvsem ameriške sorte, ki imajo to prednost, da so manj občutljive

nego francoske in druge evropske sorte. Poleg tega so pa večinoma vse zgodnje sorte, zelo rodovitne in jako lepe, prikupljive zunanosti. Neugodno je pa to, ker navadno ne gredo od kosti (kostenice), kar pa pri kupčiji ni tolikega pomena. So pa zato zopet jako pripravne za prevažanje. V prav dobrih, zavetnih legah uspevajo pa tudi finejše, a zato poznejše evropske sorte, katerih meso se loči od koščice (kalanke ali krojenice).

Pa ne samo po vinorodnih krajih, ampak tudi skoraj povsod drugod, kjer imamo zavetne lege in dobro zemljo, breskev raste in rodi. Izbrati pa je treba seveda neobčutljive sorte, ki morajo biti cepljene na slivo ali na breskov divjak.

Pri priliki bomo pojasnili vzgojo in požlahtnjevanje breskev. H.

Klejeve barve in kako jih uporabimo

Klejeve barve jemljemo za slikanje stropa in sten v stanovanju. Ako hočemo izvršiti to delo sami, pa vzlic temu dobro in hitro, tedaj je najbolje, da kupimo barvo že izgotovljeno (tekočo v vedru ali škafu) v trgovini za barve.

Če pa ni take trgovine v bližini, tedaj si naredimo barvo doma. Kupimo rastlinski klej, ki ga je treba zmešati s suho barvo v prahu in s plavno kreda. Pri tem postopamo takole:

Najprej klej zgetemo z nekoliko tople vode, dokler nima v sebi nobenih koščkov več. Nato ga pustimo tri ure namakati, da se napije. Barvo in plavno kreda pa zmešamo vsako zase z vodo v gosto kašo in temeljito pregetemo. Nato pridevamo barvo k plavni kredi, dokler ne dosežemo zaželenega barvnega tona. Posušena klejeva barva je svetlejša, zato moramo napraviti na koščku papirja poskus (seveda preden pridenemo klej!). Na papir namažemo malo barve, in jo presodimo potem, ko je suha. Ko je klej dovolj napojen, ga še raz-

redčimo z vodo in med neprestanim mešanjem pridevamo barvi. Gotova klejeva barva mora biti približno tako gosta, kakor redko kapljivo testo; taka zadosti pokrije steno. Na 5 delov barve in krede računamo 1 del kleja.

To barvo nanašamo na delo, torej ravno nasprotno kakor pa smo poudarjali pri barvanju z oljnatimi barvami. S čopičem potezamo hitro, v ozkih progah, da pride vsaka naslednja poteza še v mokro prejšnjo, sicer postane stena lahko lisasta. Vrata in okna med tem zapremo in sobe ne kurimo. Šele ko smo s slikanjem končali, poskrbimo za dobro prezračenje tega prostora.

Barvo nanašamo s posebnim, krtači sličnim čopičem, ki ga dobimo v trgovini z barvami, ponekod celo na posodo proti malenkostni odškodnini.

Vsako barvo je treba temeljito premešati. To velja za oljnate in klejeve barve. Pa ne samo preden jo ponovno uporabljamo, temveč tudi med delom in sicer pogostokrat. Če tega ne upoštevamo, tedaj slikamo samo z redko barvo, ki je v posodi na vrhu, na dnu pa nam ostane gošča, ki da popolnoma drugačno barvo.

Uporabljajmo samo snažene čopiče! Po uporabi potezamo z njim po papirju, da odstranimo barvo, potem ga pa še operemo z vodo. Čopiče od oljnate barve pa očistimo s terpentinom. Za belo barvo smemo vzeti samo čopič, ki ga še nismo rabili za nobeno drugo barvo. Namočimo ga tako, da je enakomerno poln barve, a ne prepoln. V lonec z barvo postavimo poševno deščico, ob katero čopič vsakokrat malo odrgnemo.

Ko bi ljudje skušali bolj spoznavati samega sebe, bi mnogo manj govorili o drugih.

Nihče ne prizna rad svojih napak, a na napake drugih kaže z veseljem. Taki smo.

Pošljite naročnino!

Denar.

g Vrednost denarja 17. februarja. V Curihu je notiral naš dinar 9.1275 centimov, torej brez posebnih sprememb v letošnjem letu. Na ljubljanski devizni borzi so plačevali inozemske valute po teh tečajih: 1 angleški funt 276 Din, 1 ameriški dolar 56.72 Din, 1 nemška marka 13.50 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 avstrijski šiling 7.98 Din, 1 holandski goldinar 22.89 Din, 1 belgijski belg 7.92 Din, 1 madžarski penga 9.90 Din, 1 italijanska lira 2.97 Din, 1 francoski frank 2.23 Din, 1 češka krona 1.68 Din. — Promet v devizah na ljubljanski borzi je bil v poslednjem tednu zelo znaten in so se nakupile za nad 21 milijonov dinarjev vrednosti. Največ kupčije je bilo z ameriškim, angleškim in češkim denarjem. Glede bančnih papirjev je pa promet v splošnem še vedno slab.

Cene

g Ljubljanska blagovna borza. Na ljubljanski blagovni borzi je bilo v zadnjem tednu le malo sklenjenih kupčij, zato veljajo tu navedene cene le kot cene-ponudnikov. Cene veljajo za blago v vagonskih množinah, postavljene na vsako slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh. Cene za 100 kg: pšenica baška, potiska in srbobranska 80/81 kg po 210—212.50 Din, gornjebaška 79/80 kg 205—207.50 Din, baranjska 79 in somborska po 190 do 192.50 Din; oves baranjski po 195 do 197.50 Din, koruza baška stara po 150 do 152.50 Din, baška nova umetno sušena po 142.50—145 Din, pri navadni vozni po 147.50—152.50 Din, času primerno suha po 140—142.50 Din, moka banaška 0 po 340—345 Din.

Živina

g Izreden padec cen prašičem na Poljskem. Poljski časopisi javljajo naravnost katastrofalen padec cen prašičev v vzhodni Galiciji. Na raznih tržiščih so bili te dni prodani prašiči po 3.25 do 3.90 Din za kg žive teže. Tako

nizkih cen dosedaj ni bilo nikjer za beležiti. To bi pomenjalo propadanje celotne prašičereje.

g Mariborski prašičji sejem. Na prašičji sejem 13. februarja je bilo prignanih 88 prašičev. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad po 150—200 Din, 3 do 4 mesece 250—380 Din, 5—7 mesecev 400—550 Din, 8—10 mesecev 600 do 800 Din, eno leto 900—1160 Din. 1 kg žive teže 8—9 Din, 1 kg mrtve teže 10—12 Din. Kupčija je bila slaba in je bilo prodanih le 31 glav.

g V Varaždinu so 12. februarja prodajali mesnate prašiče po 8—9 D., debele špeharje po 11 Din za kg žive teže.

g Živinski sejem v Kranju. Na zadnji sejm je bilo prignanih 68 volov, 22 krav, 2 teleti, 2 junici. Prodanih je bilo 38 volov, 3 krave in 2 junici. — Voli so bili prodani od 3000—6000 Din za glavo, krave 1500—2900 Din, telice po 2000—3700 Din, 2 bika po 2300 in 4800 Din, prašiči po 500 do 3000 Din.

g Mariborski živinski sejem. Na zadnji živinski sejem 13. februarja je bilo prignanih 6 bikov, 14 konj, 152 volov, 261 krav, 4 teleta, skupaj 437 glav. Prodanih je bilo 216 glav, od teh za izvoz v Avstrijo 4, v Italijo 70. Cene za 1 kg žive teže: debeli voli 7.75—9 Din, poldebeli 6.50—6.75 Din, plemenski 5.50—6 Din, biki za klanje 6.50—8 Din, klavne krave debele 5.50 do 6 Din, krave klobasarice 2.50—3 Din, moizne in breje krave 4.50—5.50 Din, mlada živina 6.50—7.50 Din. Volovsko meso I. vrste 18—20 Din, II. vrste 14—16 Din, od bikov, krav in telic 10—14 Din, telečje I. vrste 22 do 35 Din, II. vrste 15—20 Din, svinjsko sveže meso 14—20 Din.

g Povišani izvoz kmetijskih pridelkov 1930. Zavod za pospeševanje izvozne trgovine je objavil podatke, iz katerih je razvidno, da smo v I. 1930 izvozili mnogo več pridelkov nego v letu 1929. Predvsem je porastel izvoz koruze za večkratno množino. V letu

1929 je Jugoslavija izvozila 10.694 vagonov, leta 1930 pa 50.348 vagonov. Izvoz svežega sadja se je podvojil: od 4949 vagonov na 9971 vagonov. — Izvoz vina je več nego dvakrat tako velik: od 522 vagonov je porastel na 1240 vagonov. — Otrobov se je izvozilo skoraj trikrat toliko: od 663 vagonov je došel izvoz na 1590 vagonov. — Iz tega je razvidno, da so bile mere, ukrenjene v letu 1930 za pospeševanje izvoza, uspešne in da se je doseglo prav ugoden potek naše trgovske bilance.

g Svetovna žitna letina. Po končni statistiki mednarodnega kmetijskega urada v Rimu je znašala lanska letina na severni in južni poluti brez Rusije in Kitajske (v oklepajih so podatki za leti 1929 in 1928) v pšenici 994 milijonov ton (912, 1050), od tega v Evropi 371 (389, 383), v Severni Ameriki 342 (306, 406), v Aziji 121 (103, 92), v Afriki 30 (36, 31), v Argentini 74 (44, 95), in v Avstraliji 56 (34, 43) milijonov ton. Svetovni pridelek pšenice je dosegel skoraj doslej največji pridelek v letu 1928. Skupni pridelek rži je znašal 253 milijonov ton (255, 246), pridelek ječmena 315 (327, 328) milijonov ton, pridelek ovsa 524 (529, 556) milijonov ton. Navzlic nizkim cenam se je ob prehodu v gospodarsko leto posejana površina le neznatno zmanjšala. V Rusiji pa je bilo jeseni zasejano celo za 19 odstotkov (skoraj za eno petino) več površine kakor leto prej.

Razno

g Davčna oprostitev očetov ž 9 ali več otroci. Finančno ministrstvo je izdalo pojasnilo k tozadevnemu zakonu, po katerem so davkoplachevalci ž 9 in več otroci oproščeni vseh nepozrednih davkov, torej tudi samoupravnih doklad in taks ter vojnice, morajo pa plačevati davek na poslovni promet, ki se ne smatra za neposredni davek.

g Nova ureditev kmetijskega šolstva. Kmetijsko ministrstvo pripravlja nov zakon o kmetijskem šolstvu, v

katerem so predvidene tri vrste kmetijskih šol. V vsaki banovini naj se ustanovi po ena višja kmetijska šola. Poleg te naj se ustanovi potrebno število nižjih kmetijskih šol. V vsakem okraju pa je predvidena ustanovitev tako zvane osnovne kmetijske šole po načinu zimskih šol. Ta šola bo obsegala pouk v dveh zimskih polletjih in jo bodo morali obiskovati vsi kmečki sinovi, ki so dokončali osnovno šolo. Da se kmetijstvo v naši državi čimbolj spopolni in pospeši napredek, se bo na vseh kmetijskih šolah temeljito poučeval kmetijski pouk.

g Premije za izvoz dvolastniškega vina ukinjene. Veliko razburjenje med vinogradniki na naši severni meji je vzbudilo dejstvo, da so bile nagrade za izvoz vina priznane tudi dvolastnikom, predvsem Nemcem iz Avstrije, ki imajo svoje vinograde ob meji. Avstrijski dvolastniki so namreč za svoj mošt, ki so ga spravljali iz svojih vinogradov v svoje kleti preko meje itak prosto vseh javnih dajatev, dobivali še izvozno nagrado v iznosu od 1 Din od litra. Prodajali so ga pa v Avstriji po 12—15 Din liter, medtem ko naši domači vinogradniki iz istih krajev dobijo zanj komaj 5—6 Din za liter. Vsled upravičenih prošenj teh je sedaj vlada ukinila to ugodnost dvolastnikom, ki niso naši državljani, ter se jim ne sme plačevati predvidena izvozna nagrada za mošt in vino, ki ga pridelajo v svojih vinogradih v naši državi ter ga izvozijo v svoje domove v sosedno državo.

g Razstava živine. Kmetijski minister želi, da se naši kmetovalci čimbolj navajajo k umni živinoreji ter tzigajajo dobro živino. V ta namen se ima prirediti mnogo živinskih razstav, ki vzpodbujajo živinorejce k boljšemu negovanju in odbiri njih živine. Ministrstvo ima na razpolago že v proračunu določene vsote, ki jih je treba pravočasno izkoristiti. Zato je ta oblast s posebnim razpisom opozorila občine, da izkoristijo namero kmetijskega ministrstva, da se ob priliki ta-

kih živinskih razstav nagradi lepa živina, ki naj služi za pleme. Če ni mogoče prirediti razstave v poedini občini, naj se ta priredi za ves okraj.

g Ukinitev uvoznega dovoljenja za živino. Nemška vlada je po sporočilu Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine ukinila uvozna dovoljenja za živo govejo živino, žive ovce in za goveje ter ovčje meso v zaprtih posodah. — Sedaj je potrebno uvozno dovoljenje samo še za svinje in svinjino.

g Ukinjenje carine na »Urania zelenilo«. Finančni minister je izdal odlok, po katerem se oprošča uvozne carine »Urania zelenilo«, ki ga rabijo za uničevanje gosenic in raznega drugega mrčesa na kulturnih rastlinah. To sredstvo rabimo posebno pri pokončavanju trtnega zavijača in kislega črvička na trtah. Oprostitev od carine velja pa samo tedaj, če se z računom in izvoznim spričevalom dokaže, da je »Urania zelenilo« proizvod tvornice »Pflanzenschutz«, G. m. b. H., Schweinfurt a. M., ker je to edino podjetje, ki ga izdeluje. Oprostitev carine velja od 14. januarja nadalje.

g Zasebni žigi na cementiranih sodih. Staro določilo trgovskega ministrstva ni dovoljevalo, da bi se cementirani sodi oznamovali z zasebnimi žigi na istem dnu, kjer se nahaja uradni žig. Sedaj je to ministrstvo spremenilo to določilo in dovolilo, da se zasebni žigi lahko postavijo na isto dno, kjer so uradni. Tozadevni predpis se glasi: »Ti znaki (zasebni) se bodo stavljali pod službenimi znaki, pri pivskih sodih se pa morejo staviti tudi na sredino dna, razporejeno v obliki elipse ali krožnice, ki ne sme zavzeti prostora, kjer se stavlja službeni žig.« — To spremembo določila bodo z veseljem pozdravili vinski trgovci in druga podjetja, ki se poslužujejo cementiranih sodov, ker bodo rešeni mnogih nepravil in si prihranili obilo nepotrebnega dela.

g Razširjenje štajerske kokoši v dravski banovini. Banska uprava je razposlala okr. načelništvom okrožnih, s katero se razglša, da se bo spo-

mladi delilo med kmetovaiice jajca štajerske kokoši za valenje in piščeta iste pasme. Srezka načelstva zbirajo naročila za jajca za valjenje in za enodnevna piščeta. Jajca in piščeta dobijo samo priznani kokošjerejci, ki se jim bodo dodelila jajca po 1 Din komad, enodnevna piščeta pa po 3 Din komad.

g Naš izvoz sadja v letu 1930. Generalna direkcija carin je izdala podatke o izvozu sadja v letu 1930. Lani je naša država izvozila v inozemstvo svežega sadja v pošiljkah do 5 kg le neznatne množine. Edino sliv smo na ta način izvozili 7.8 milijonov kg v vrednosti 21.17 milijonov Din. Vagonskih pošiljk pa smo izvozili: grozdja 3.9 milijonov kg za 11.27 milijonov Din, jabolk 85.1 milijonov kg za 183.7 milijonov Din, hrušk 171 tisoč kg za 385 tisoč Din, marelic 2070 kg za 5720 Din, višenj 60.991 kg za 254.298 Din, črešenj 332.730 kg za 1.07 milijonov Din, sliv 23.6 milijonov kg za 45.87 milijonov Din, orehov 4.315.356 kg za 23.5 milijonov Din, malin 14.787 kg za 129.984 Din, ribezlja 3772 kg za 27.600 Din, jagod 37.590 kg za 300.590 Din, oljk 3140 kg za 80.190 Din, ostalega sadja 229.709 kg za 521.658 Din. — Skupno so torej izvozili raznovrstnega sadja nad 287 milijonov kg v vrednosti nad 287 milijonov Din. Sadje nam je pri izvozu vrglo nad eno četrtino milijarde Din ter s tem znatno podprlo našo trgovsko bilanco.

g Naša vina v inozemstvu. Dokler se ni zasebna podjetnost začela baviti z izvozom našega vina, tako dolgo smo zaman čakali, da bi inozemski kupci prihajali sami po naše vino k nam. Najprej je začela Izvozna zadruga v Mariboru sama na lastno pest izvažati vina v Avstrijo ter si preskrbela v Indendorfu skupno klet naših vin. Danes šteje ta klet že 2000 odjemalcev in njih krog se vedno bolj širi. Sedaj so to akcijo podprle vse slovenske vinarske zadruge in pričakovati je, da bo uspeh zadovoljiv. Najboljša pomoč je pač samopomoč. Podpore od strani oblasti pridejo šele na drugo mesto. — Privilegirano izvozniško društvo je

vzelo v najem v nekem skladišču v Buchsu v Švici večji prostor za shrambo vina, v katero so spravili že nad 1000 hl jugoslovanskega vina. Na ta način bodo švicarski uvozniki vin lahko kupovali manjše količine kar v Buchsu, medtem ko bo za trgovce, ki bodo hoteli uvoziti večjo količino, služilo to vino kot vzorec. — Nadalje je isto društvo skupno z jugoslovanskonoizozemsko trgovinsko zbornico priredilo na Nizozemskem dve razstavi vin. Nizozemski uvozniki vina se zelo zanimajo za naša vina in je ena tvrdka že naročila en vagon pridelka. Zanimanje vlada posebno za črno dalmatinsko vino.

g Na dražbi »Divje kože« v Ljubljani dne 26., 27. in 28. januarja 1931 so bile dosežene sledeče cene (v dinarjih): kune zlatice 635—850, kune belice 600—770, veverice 3, lisice poljske 230—275, lisice gorske 250—350, lisice gorske glave 400, jazbeci 85—95, dihurji 125—160, podlasice bele 27, podlasice rujave 4, mačke domače 3.50, mačke divje 100—120, vidre 550—770, srne 15—20, zajci domači 1.30, zajci divji 7.10. — V nekaterih slučajih, kjer je bilo blago v lozilih povprečno slabe kakovosti, tam kože niso dosegle gori navedenih cen. — Prihodnja dražba se bo vršila dne 23. marca 1931.

Navadno ima vsak človek na svetu dovolj lastnih težav, pa se kljub temu rad vtika še v druge.

Z zdravnikovega zapečka

F. C. v S. Fungus v koleau je tuberkulozno vnetje tega sklepa, dolgotrajna bolezen, ki časih popolnoma ozdravi, časih pa pušča posledice v obliki otrdelega sklepa; neugoden je tudi, ako ostane koleno sključeno, ker je potem bedro za hojo neuporabno. Za zdravljenje tako obolelega uda je potrebna izprava mavčeva oltreza, ki drži sklep v miru in pravilni legi, kasneje oporni aparat, ki se da počel snemati in daje za dnevno uporabo udu oporo. V ugodnih razmerah — dobra priprosta domača hrana, zdravo, suho, zravno in solčno bivališče, zadostno varovanje uda pred naporom — je ozdravljenje mogoče; solčenje je zelo priporočljivo,

v zimskih mesecih obsevanje z učinkoviti žarki; kot nestrnje sredstvo služi še od nekdanj ribje olje, ki naj se uživa v hladnih mesecih dvakrat na dan po eno žlico.

L. K. v K. **Crae zobe** ima Vaša pešcina hčerka? No, to so prvi ali mlečni zobje, ki čez nekaj let izpadejo in se nadomestijo s stalnimi. Da bodo drugi stalni zobje krepki in lepi, navadite otroka že zdaj, da bo vsak dan pošteno — grizel dobro spečen brajček ali pa kar subega kruha. Ni boljšega krepila in čistila za zobe kakor trd kruh! Za izpremembo je priporočljivo trdo jabolko, suha tepka ali kaj podobnega, ki se da užiti le z delom, in le delo nas obranja zdrave, grizenje pa zobe čvrste in lepe.

M. J. v L. **Hud sklepni revmatizem** Vas muči že tretjo zimo? Ako se ne molim, je prinesel naš list občirno razpravo o boleznih te vrste. Preglejte in premislite tisto branje, morda najlote v njem kaj uporabnega tudi zase. Ako je bolezen zares tako nadležna, kakor pišete, pojdite za nekaj tednov (vsaj 3 do 4 tedne) v kako večjo bolnišnico, kjer imajo več pripravek za zdravljenje tako dolgotrajnih in močnih bolezní, poleti pa v kako toplice. Tiste žveplene kopeli, ki mo o njih sprašujete, niso brez vrednosti, a le nekak namestek za prirodne kopeli v toplicah.

N. O. v P. **Hripe** se bojite, ker je ta bolezen pred dobrimi desetimi leti tako kruto morila v Vašem kraju in v Vaši družini? Letos sicer strahijo z epidemijo influence, ki da močno razsaja na Dunaju in drugod, a zdi se, da ni nikjer posebno hudo; pri nas je čutimo dostaj toliko ali še manj kakor zadnja leta, primeri tudi niso tako hudi, kakor so bili ob koncu svetovne vojne. Ker je vreme bolj kilavo, za ta čas prevladno in pretoplo, se utegne bolezen razpasti. Kaj početi? Prehlada se varujte po pameti in prevelikega napora, zataj prehlad in napor zmanjšajte, odpornost proti okužbi in znatno pohujšata vsako obolenje. Če že obolite, nikar ne izganjajte hripe s silo; bolezen je zavrtna in človeka, ki jo meni odgnali s preziranjem in zanemarjanjem, prime in objame s toliko silo, da se jo otepa tedne in mesece, če ga v objemu ne stisne. Če torej obolite, kar potuhnite se, opustite delo, zlezite za pešč ali, če imate vročico, v postelj, vlivajte redko ali tekočo hrano in na večer vroč čaj, lipov in bezgov sta primerna. Počakajte za pečjo ali v postelji vsaj en dan več, kakor Vas drži vročnica ali kakšna druga nadležnost. Če pa nastopi kaj resnejšega, pljučnega, ki se pričenja z zbadanjem in dušenjem ali izredna vročnica ali mučna motenja v glavi, ne odlašajte, ampak preskrbite si za časa zdravniško pomoč, ki je uspešna izpočetka, kakor je gašenje požara zamislno ob izbruhu. Hripa, ki ni že iz početka prav zdravljena in popolnoma obnovljena, se kaj rada povrača v hušjih oblikah čez mesec in leta!